

Analiza Impactului de Reglementare (AIR)
a proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind limitarea
expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300GHz

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Proiectul de hotărâre de Guvern privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz.
Data:	07.05.2024
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Sănătății
Subdiviziunea:	Direcția politici în domeniul sănătății publice și urgențe în sănătate publică
Persoana responsabilă și datele de contact:	Direcția politici în domeniul sănătății publice și urgențe în sănătate publică
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
<p>Problema principală care necesită soluționare constă în creșterea expunerii populației la câmpurile electromagnetice (CEM) generate de dispozitive și infrastructuri tehnologice variate, care ar putea prezenta riscuri pentru sănătate, având în vedere utilizarea tot mai extinsă a dispozitivelor și tehnologiilor wireless.</p>	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
<p>Problema identificată este expunerea crescută a populației la câmpurile electromagnetice (CEM) generate de dispozitive și infrastructuri tehnologice variate, care ar putea prezenta riscuri pentru sănătate. Acest fenomen afectează întreaga populație globală, având în vedere penetrarea ubiquitous a tehnologiei în viața cotidiană. Publicul este expus câmpurilor electromagnetice (CEM) generate de o varietate în creștere de aparate și instalații electrice și electronice.</p> <p>Câmpuri electromagnetice sunt câmpuri electrice statice, câmpuri magnetice statice, precum și câmpuri electrice, magnetice și electromagnetice variabile în timp, cu frecvențe de până la 300 GHz;</p> <p>Organismul uman poate fi expus la câmpuri electromagnetice (CEM) de mai multe feluri care se clasifică în funcție de natura lor și de domeniul de frecvență:</p> <ul style="list-style-type: none"> • câmpuri electrice și câmpuri magnetice statice (0 Hz); • câmpuri electrice și câmpuri magnetice de joasă frecvență (sub 100 kHz); • câmpuri electromagnetice de înaltă frecvență (100 kHz – 300 GHz): radiofrecvență (RF) și microunde. <p>Expunerea populației la câmpuri electromagnetice rămâne a fi un subiect de interes pentru cercetători și oamenii de știință de-a lungul anilor.</p> <p>În ultimii 30 de ani sistemele de comunicații mobile au cunoscut un progres tehnologic remarcabil răspândindu-se în aproape întreaga lume. Odată cu dezvoltarea tehnologică au apărut și o serie de recomandări, făcute de organizații științifice recunoscute în domeniu, privind efectele expunerii populației la câmpurile electromagnetice.</p> <p>Necesitatea schimbării situației curente este susținută de recomandările și rapoartele organizațiilor științifice internaționale, cum ar fi OMS și ICNIRP, care subliniază importanța monitorizării continue și a actualizării regulilor de expunere la CEM pentru a răspunde progresului tehnologic și noilor descoperiri științifice. Justificarea pentru o schimbare în politici și reglementări este fundamentată pe necesitatea de a menține un echilibru între dezvoltarea tehnologică și protecția sănătății publice, în condițiile în care utilizarea</p>	

tehnologiei informaționale și a infrastructurilor asociate continuă să crească exponențial. Această schimbare ar permite adaptarea la noi realități tehnologice și la o mai bună înțelegere a impactului pe termen lung al CEM asupra sănătății.

Recomandarea privind protecția populației la câmpuri electromagnetice se bazează pe concluziile unor organizații sau comitete științifice internaționale, cum sunt:

- Comisia Internațională pentru Protecția față de Radiatiile Neionizante (ICNIRP);
- Grupul CEM (câmpuri electromagnetice), Organizația Mondială a Sănătății (OMS);
- Comitetul Științific al Uniunii Europene pentru Sănătate, Mediu și Riscuri emergente, SCENIHR/SCEER.

Rapoartele Organizației Mondiale a Sănătății și Comisiei Internaționale pentru Protecția împotriva Radiațiilor Neionizante joacă un rol crucial în înțelegerea și gestionarea impactului câmpurilor electromagnetice asupra sănătății umane.

Concluziile rapoartelor acestor organizații indică în general că, în ciuda îngrijorărilor din partea cercetătorilor și membrilor publicului, evidențele disponibile nu susțin în mod concludent existența unui risc semnificativ pentru sănătatea umană cauzat de expunerea la câmpuri electromagnetice în limitele de siguranță stabilite de reglementările actuale.

Cu toate acestea, organizațiile internaționale subliniază necesitatea continuării cercetărilor și a monitorizării în acest domeniu, având în vedere evoluția tehnologică rapidă și diversificarea expunerii la câmpuri electromagnetice din cauza utilizării extinse a dispozitivelor wireless și a infrastructurii de comunicații.

Recomandările formulate de OMS și ICNIRP au drept scop protejarea sănătății publice prin stabilirea limitelor de expunere și prin promovarea practicilor și tehnologiilor sigure în domeniul telecomunicațiilor și al altor surse de câmpuri electromagnetice. Este important ca autoritățile naționale și internaționale să se bazeze pe aceste recomandări și să le implementeze în politicile și reglementările lor pentru a asigura protecția adecvată a sănătății populației în fața expunerii la câmpuri electromagnetice.

Cel mai recent raport al SCENIHR referitor la efectele asupra sănătății legate de câmpurile electromagnetice, sunt din anul 2015. Concluziile acestui raport nu pun sub semnul întrebării valorile limită de expunere propuse de Recomandarea europeană.

Valorile limită de expunere propuse de ICNIRP au fost preluate în Recomandarea 1999/519/CE a Consiliului Uniunii Europene din 12 iulie 1999 referitoare la expunerea publicului la câmpuri Electromagnetice. Marea majoritate a țărilor membre ale Uniunii Europene urmează Recomandarea Consiliului Uniunii Europene 1999/519/CE, fie integrându-o în reglementările sale naționale (Germania, Austria, Spania, Estonia, Finlanda, Franța, Ungaria, Portugalia, Cehia, Slovacia, România), fie sub formă de recomandări (Danemarca, Irlanda, Letonia, Malta, Țările de Jos, Regatul Unit, Suedia).

În România, nivelul intensității câmpului electromagnetic cu efect asupra sănătății este reglementat prin Ordinul Ministrului Sănătății Publice nr. 1193/2006 pentru aprobarea Normelor privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz, care transpun restricțiile prevăzute în Recomandarea Consiliului Uniunii Europene 1999/519/EC.

În Republica Moldova, până în prezent amplasarea și exploatarea stațiilor de radiocomunicații se încadrează în limitele normelor existente a câmpului electromagnetic, însă dezvoltarea ulterioară a noilor tehnologii, posibil va genera obstacole la dezvoltarea ei, se va crea situații de conflict între părțile interesate.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 987/2020 cu privire la aprobarea Programului de management al spectrului de frecvențe radio pentru anii 2021-2025, este explicat faptul că limitele existente de reglementare a expunerii la câmpuri electromagnetice pot fi prea restrictive pentru implementarea rețelelor moderne celulare dense și urmărește stabilirea limitelor pentru expunerea la câmpuri electromagnetice conform recomandărilor moderne internaționale .

Stabilirea unor limite mai stricte ale expunerii populației la emisiile câmpurilor electromagnetice afectează capacitatea furnizorilor de a dezvolta o infrastructură modernă de comunicații mobile. Principalele efecte ale

acestor limite excesive sunt descrise de Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor în raportul privind “Impactul limitelor de expunere RF-EMF mai stricte decât în ghidurile ICNIRP sau IEEE, și anume:

- Utilizarea inefficientă (irosirea) a resurselor de spectru radio. În zonele urbane, unde distanța între stațiile de telefonie mobilă este scurtă, limitele mai stricte nu permit utilizarea resurselor adiționale de spectru radio pe majoritatea stațiilor de telefonie mobilă existente.

- Imposibilitatea de a utiliza tehnologii moderne, precum “masive multiple input and multiple output” (MIMO), beamforming sau micro celule (small cells), care sunt un element cheie al viitoarelor rețele mobile. Utilizarea acestor tehnologii este esențială pentru asigurarea capacității necesare în special în zonele urbane dens populate.

- Imposibilitatea de a construi numărul necesar de stații noi, necesare pentru a face față creșterii traficului de date. În lipsa posibilității de a folosi resursele adiționale de spectru radio și tehnologiile noi, furnizorii ar trebui să mărească numărul de stații noi de 3,5 ori în zonele urbane și de 7 ori în zonele urbane dens populate. Totuși, acest lucru este ireal în situația în care furnizorii deja se confruntă cu dificultăți în instalarea unor stații noi în orașe pentru a crește capacitatea rețelei (conform estimărilor ITU, maxim 20% din numărul necesar ar putea fi construit).

- Incapacitatea rețelelor de a transporta o mare parte din volumul de trafic generat de utilizatori.

- Reducerea acoperirii și degradarea calității serviciilor etc.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

În ultimele decenii, a fost o expansiune rapidă în tehnologia comunicațiilor, cum ar fi telefoanele mobile, rețelele de telecomunicații și alte dispozitive wireless. Această proliferare a tehnologiei a dus la o creștere semnificativă a sursei și intensității CEM la care este expusă populația.

În contextul globalizării și digitalizării, există o cerere în creștere pentru conectivitate permanentă și acces instant la informații, ceea ce stimulează dezvoltarea continuă a rețelelor de comunicații care emit CEM.

Apariția problemelor legate de expunerea populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz cu consecințe asupra sănătății populației precum și asupra dezvoltării procesului tehnico-științific în domeniul tehnologiilor informaționale poate fi atribuită următorilor factori:

1. Lipsa alinierii cu standardele Europene.

Un factor care contribuie la problema expunerii la câmpurile electromagnetice este lipsa de coerență și aliniere între reglementările naționale și standardele europene stabilite. Deși Recomandarea 1999/519/CE a Consiliului Uniunii Europene stabilește valori limită de expunere la CEM, Republica Moldova nu a armonizat reglementările naționale cu cele europene, creând astfel un peisaj potențial confuz pentru protecția populației.

2. Utilizarea tot mai extinsă a dispozitivelor și tehnologiilor wireless variate

Expunerea crescută la câmpuri electromagnetice generate de dispozitivele wireless poate influența negativ sănătatea publică.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Evoluția problemei expunerii la câmpurile electromagnetice (CEM) și perspectivele acesteia în absența unei intervenții adecvate sunt profund influențate de dinamica tehnologică și schimbările sociale.

Dacă nu se intervine, se anticipează că problema va evolua în paralel cu avansurile tehnologice și creșterea continuă a dependenței societății de tehnologie.

În scopul protecției populației privind expunerea la emisiile câmpurilor electromagnetice, prin Hotărârea medicului șef sanitar de stat nr. 01-8/35 din 19.01.1998 a fost ratificat și pus în aplicare documentul normativ

SanPiN № 2.2.4/2.1.8.055-096 din 08.05.1996 „Iradierile electromagnetice a diapazonului frecvențelor radio”, care la moment este depășit și nu poate fi pus în aplicare.

Normele respective stabilesc limite de 6-10 ori mai stricte decât cele recomandate de Comisia Internațională pentru Protecția Radiațiilor Neionizante (ICNIRP).

Normele ICNIRP asigură protecția populației generale față de expunerea la CEM prin utilizarea unor limite de expunere de aproximativ 50 ori mai mici decât valorile de prag pentru apariția efectelor dovedite ale câmpurilor electromagnetice.

Adoptarea unor norme care stabilesc limite de expunere la câmpurile electromagnetice (CEM) cu mult mai stricte decât recomandările Comisiei Internaționale pentru Protecția Radiațiilor Neionizante (ICNIRP) ar avea consecințe semnificative atât pentru societate, cât și pentru industrie. Limitele extrem de stricte ar putea restricționa semnificativ capacitatea operatorilor de telecomunicații de a instala și opera rețele eficiente. Acest lucru ar putea împiedica implementarea tehnologiilor emergente, și viitoarele rețele, care necesită o densitate mai mare a antenelor și o utilizare mai intensă a spectrului. Dezvoltatorii ar putea întâmpina dificultăți în testarea și desfășurarea noilor tehnologii care necesită niveluri mai ridicate de emisie a CEM, ceea ce ar putea întârzia sau limita progresele tehnologice.

În lipsa unor reglementări clare și bine fundamentate științific privind limitele de expunere la câmpurile electromagnetice, pot apărea mai multe riscuri pentru sănătate și îngrijorări semnificative în rândul cetățenilor:

Riscuri potențiale pentru sănătate: fără limite clare de expunere, populația poate fi expusă la niveluri de CEM care depășesc cele considerate sigure de cercetările actuale.

Anxietate și îngrijorare publică: incertitudinea și lipsa de informații clare pot alimenta temeri și speculații în rândul populației cu privire la siguranța tehnologiilor bazate pe CEM. Aceasta poate duce la o rezistență socială față de dezvoltarea infrastructurii de telecomunicații și poate încetini adoptarea tehnologiilor noi.

Lipsa de protecție uniformă: fără un cadru de reglementare armonizat, pot exista discrepante semnificative în nivelul de protecție oferit cetățenilor în diferite regiuni sau țări. Aceasta poate duce la inegalități în sănătate și la un acces neuniform la tehnologie.

Reacții exagerate: în absența unor recomandări clare, autoritățile locale sau regionale ar putea impune restricții excesive sau insuficiente, fiecare bazându-se pe propriile interpretări ale datelor științifice sau pe presiuni publice, ceea ce poate crea un mediu regulator confuz și inefficient.

Posibile repercusiuni economice: neconformitatea cu standardele internaționale ar putea afecta relațiile comerciale și economice ale Republicii Moldova cu alte țări sau organizații care respectă aceste standarde.

Lipsa unor standarde clare: lipsa unei legislații armonizate cu recomandările internaționale ar putea duce la confuzie sau incertitudine cu privire la standardele și limitele acceptabile de expunere la câmpuri electromagnetice. Acest lucru ar putea afecta capacitatea autorităților de a monitoriza și reglementa expunerea publică la aceste câmpuri în mod corespunzător.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

La moment, în Republica Moldova, normele privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300GHz nu este reglementată în legislația națională.

Acest fapt, crește riscul pentru sănătatea publică și consecințele asupra sănătății cauzate de expunerea populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300GHz precum și creează obstacole în

dezvoltarea infrastructurii și serviciilor bazate pe noile tehnologii spre beneficiul utilizatorilor, economiei naționale și administrației publice.

Transpunerea și implementarea prevederilor Recomandării (UE) nr. 519/1999 este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova, care rezultă din prevederile punctului 35, capitolul 28 „Protecția consumatorilor și a sănătății” din Planul Național pentru Aderare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 829/2023.

Astfel, prin proiectul propus promovării, se prevăd introducerea unor norme clare și bine definite pentru limitarea expunerii la câmpuri electromagnetice care va ajuta la protejarea sănătății populației. Astfel, se reduc riscurile potențiale asociate cu expunerea prelungită sau excesivă la aceste câmpuri, contribuind la prevenirea problemelor de sănătate pe termen lung. Implementarea acestor recomandări este, de asemenea, parte a angajamentelor Republicii Moldova în cadrul procesului său de aderare la structuri și acorduri internaționale. Conformitatea cu standardele și practicile internaționale sprijină integrarea tehnică și economică a Moldovei cu Uniunea Europeană.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Principalele obiective ale intervenției sunt:

Obiectiv 1: reducerea impactului negativ asupra sănătății populației prin respectarea restricțiilor de bază și a nivelurilor de referință pentru câmpurile electrice, magnetice și electromagnetice (0 Hz - 300 GHz);

Obiectiv 2: compatibilitatea între limitele stabilite pentru expunerea populației la câmpuri electromagnetice la nivel național și cele de la nivel european;

Obiectiv 3: asigurarea dezvoltării infrastructurii de comunicații pentru a îmbunătăți accesibilitatea, calitatea și fiabilitatea serviciilor digitale.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție.

Opțiunea „*A nu face nimic*” – presupune faptul că în lipsa intervenției statului, activitățile se vor realiza în baza cadrului juridic neactualizat. Astfel, populația va continua să fie expusă la CEM fără un control clar sau actualizat al nivelurilor de siguranță, ceea ce poate duce la incertitudini în privința impactului pe termen lung asupra sănătății.

Totodată, Republica Moldova ar putea rămâne în urmă în ceea ce privește alinierea la recomandările și practicile internaționale, ceea ce ar putea afecta negativ imaginea țării pe scena internațională și ar putea limita cooperarea și investițiile străine, în special în sectoarele tehnologic și de sănătate.

Fără actualizarea și adaptarea reglementărilor la ultimele cercetări științifice, există riscul de a nu proteja adecvat populația împotriva efectelor posibil nocive ale CEM, crescând astfel susceptibilitatea la probleme de sănătate asociate expunerii prelungite.

Menținerea unui cadru de reglementare învechit sau insuficient ar putea inhiba dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de telecomunicații, esențială pentru suportul tehnologiilor emergente.

În consecință, acest lucru ar influența negativ încrederea populației lăsând în continuare loc de interpretare referitor la potențialele efecte asupra sănătății în urma expunerii la câmpuri electromagnetice, precum și siguranța utilizării echipamentelor de telecomunicații și a tehnologiilor asociate afectând incluziunea teritorială și implementarea guvernării electronice.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea inovațiilor și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate.

Proiectul de hotărâre cu privire la elaborarea proiectului de hotărâre de Guvern privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz asigură continuarea procesului de armonizare legislativă în domeniul protecției consumatorilor și a sănătății.

Proiectul propus abordează în mod direct discrepanțele între normativele existente și cele europene care se referă la parametrii câmpului electromagnetic. Prin urmare se explică modul în care proiectul țintește această cauză și inovația adusă de propunerea înaintată:

1. Stabilirea restricțiilor de bază și nivelurilor de referință

Aceste măsuri sunt menite să asigure un nivel ridicat de protecție pentru sănătatea publicului privind limitarea expunerii la câmpuri electromagnetice, prin stabilirea unor standarde europene și încurajarea cercetării continue în domeniu.

2. Stabilirea restricțiilor de bază și nivelurile de referință cu privire la expuneri de la surse cu frecvențe multiple.

În cazul în care există o expunere simultană la câmpuri de frecvențe diferite, trebuie luată în considerare posibilitatea cumulării efectelor acestei expuneri. Calculele bazate pe aditivitate trebuie realizate pentru fiecare tip de efect, efectuând evaluări separate pentru efectele termice și pentru stimularea electrică a corpului. Pentru aceste măsuri sunt utilizate calcule matematice.

3. Supravegherea și monitorizarea expunerii populației la CEM

Construcția și reconstrucția obiectelor radiotehnice trebuie să treacă printr-o procedură de avizare sanitară. La momentul punerii în funcțiune a obiectului radiotehnic de emisie, solicitantul este obligat să efectueze investigații instrumentale ale câmpului electromagnetic, iar rezultatele acestor investigații vor fi valabile timp de 10 ani. Sunt exceptate de la procedura de avizare sanitară, punctele de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă din clasele E0, E2 sau E10, care întrunesc condițiile fizice și tehnice stabilite în cadrul Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2020/1070 al Comisiei din 20 iulie 2020

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Nu s-au identificat alte opțiuni alternative.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Efecte negative ale stării actuale:

Riscuri pentru sănătate datorate lipsei reglementărilor clare referitoare la limitele de expunere. Această lipsă de claritate generează îngrijorări în rândul cetățenilor cu privire la nivelul de siguranță al câmpului electromagnetic emis de obiectivele radiotehnice de emisie. Lipsa reglementărilor specifice și a limitelor de expunere poate expune populația la nivele potențial nesigure de CEM, cu posibile efecte adverse pe termen lung asupra sănătății.

Lipsa conformității internaționale din cauza nealinierii la standardele internaționale, poate izola Republica Moldova de progresul tehnologic global și poate restricționa colaborările și investițiile internaționale.

Restricții nejustificate privind amplasarea, puterea de emisie și direcția antenelor de telefonie mobilă ceea ce creează impediment în capacitatea furnizorilor de servicii de comunicații mobile de a dezvolta infrastructura necesară.

Conformitate limitată cu standardele europene influențează negativ atragerea investițiilor în infrastructura națională de comunicații mobile și în consecință încetinește progresul în domeniul comunicațiilor și al tehnologiei.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Efecte pozitive dacă va fi aprobat prezentul Regulament:

1. Cadru legislativ coerent, asigurarea unui înalt nivel de protecție și informare a populației;
2. Valorile preluate din Recomandare vor permite dezvoltarea industriei informațiilor cu posibilitatea de oferire a beneficiarilor serviciilor digitale calitative;
3. Excluderea pericolului de aplicare a practicilor incorecte din partea operatorilor din domeniul comunicațiilor mobile;
4. Responsabilizarea operatorilor din domeniul tehnologiilor informaționale;
5. Creșterea competitivității produselor pe piața internă.

Opțiunea propusă are impacturi semnificative în mai multe categorii de impact, cu valori acordate în funcție de intensitatea acestor impacturi.

Cheltuielile suportate de către operatorii economici pentru avizarea amplasării obiectivelor radiotehnice includ în sine costuri pentru examinarea proiectului calculului emisiilor radiotehnice și efectuarea măsurărilor instrumentale a câmpului electromagnetic la punerea obiectelor radiotehnice în exploatare, care se efectuează conform tarifelor din Hotărârea Guvernului nr.533/ 2011 cu privire la aprobarea Listei tarifelor serviciilor contra cost din sfera sănătății publice prestate persoanelor fizice și juridice:

261.	Măsurarea componentei electrice a intensității câmpului electromagnetic până la 300MHz	1măsurare	26 lei
262.	Măsurarea componentei magnetice a intensității câmpului electromagnetic până la 300MHz	1măsurare	26 lei
263.	Măsurarea densității curentului energetic al CEM mai mare de 300MHz	1măsurare	44 lei

Astfel, în cadrul evaluării acțiunii câmpului electromagnetic la un obiect radiotehnic se efectuează 10-15 măsurări, ceea ce constituie 390-650 lei.

În cazul examinării petițiilor din partea populației, investigațiile instrumentale se efectuează gratis în prezența agentului economic și petiționarilor cu informarea ambilor părți despre rezultatele obținute.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu s-au identificat alte opțiuni alternative.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Pentru opțiunea propusă riscuri eminente, care pot duce la eșecul intervenției nu au fost identificate, deoarece nivelurile de expunere la câmpuri electromagnetice au fost preluate din legislația europeană, care necesită a fi aprobate de Guvern, sunt clare pentru operatori de radiocomunicații, Autorităților administrației publice locale și populației, care sunt obligatorii pentru respectarea pe teritoriul Republicii Moldova.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sunt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Pentru opțiunea recomandată nu vor fi necesare costuri în vederea implementării prevederilor prezentului proiect din partea operatorilor de telefonie mobilă. Intervenția propusă are impact pozitiv asupra sănătății publice și asupra mediului afacerilor, a activităților operatorilor din domeniul comunicațiilor mobile.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Obiectivele stabilite includ protecția sănătății populației, alinierea la standardele internaționale, stimularea inovației și dezvoltării tehnologice, și creșterea competitivității economice. Implementarea recomandării UE va permite Republicii Moldova să atingă aceste obiective eficient, prin stabilirea unor limite de expunere bazate pe dovezi științifice care să asigure protecția sănătății publice și prin modernizarea cadrului legislativ pentru a sprijini tehnologiile emergente și investițiile în sectorul telecomunicațiilor. Promovarea propunerilor înaintate reprezintă un pas important în direcția unei industrii a infrastructurii de comunicații mobile mai sigure, mai transparente și mai armonizate cu standardele internaționale, având ca obiectiv primar protejarea sănătății și asigurarea cu servicii digitale de calitate.

Beneficiile anticipate includ îmbunătățirea sănătății publice, creșterea încrederii în tehnologiile moderne, atragerea investițiilor, și consolidarea relațiilor internaționale. Aceste beneficii sunt de așteptat să depășească costurile asociate cu implementarea reglementărilor.

Această abordare aduce numeroase beneficii:

- Creșterea încrederii și siguranței publicului;
- Stabilirea limitelor pentru expunerea la câmpuri electromagnetice conform recomandărilor moderne internaționale;
- Asigurarea satisfacerii interesului public și social, precum și a unui maximum de beneficii pentru furnizori de rețele și de servicii de comunicații electronice și utilizatori finali pentru a asigura implementarea și dezvoltarea sistemelor terestre capabile să furnizeze servicii de comunicații electronice de bandă largă;
- Atragerea investițiilor în infrastructura națională de comunicații electronice mobile;
- Asigurarea posibilității dezvoltării durabile a tehnologiilor existente și implementării serviciilor de comunicații mobile de bandă largă, în beneficiul economiei naționale și a cetățenilor;
- Operatorii rețelelor de radiocomunicații nu vor suporta cheltuieli suplimentare la construirea obiectelor radiotehnice noi sau la reconstruirea celor existente.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare

Implementarea proiectului Hotărârii Guvernului privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz va fi inițiată odată cu intrarea în vigoare a acesteia.

Pentru implementarea prevederilor Hotărârii de Guvern nu vor fi necesare resurse financiare și nici schimbări instituționale

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Monitorizarea se va efectua în baza următorilor indicatori de performanță:

- Procentul de operatori de telecomunicații și alte entități relevante care respectă limitele de expunere stabilite;
- Numărul de stații de monitorizare operaționale pe întreg teritoriul național;
- Numărul petițiilor din partea populației privind nerespectarea normelor legale de expunere la câmpuri electromagnetice;
- Numărul de profesioniști formați în domeniul monitorizării și reglementării CEM;
- Scăderea incidenței afecțiunilor legate de expunerea la CEM;
- Impactul reglementărilor asupra investițiilor în sectorul telecomunicațiilor și tehnologie.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Totodată, impacturile implementării acestei reglementări pot fi resimțite pe termene diferite, în funcție de specificul fiecărui indicator de performanță.

Odată cu intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, vor fi stabilite reguli clare și limite de expunere, care vor oferi certitudine operatorilor de telefonie mobilă în ceea ce privește planificarea, amplasarea, puterea de emisie și direcția antenelor, astfel asigurându-se dezvoltarea infrastructurii de comunicații fără incertitudini legate de reglementare.

Monitorizarea și evaluarea nivelurilor de expunere se va efectua de către autoritatea competentă (Agenția Națională pentru Sănătate Publică) în baza indicatorilor propuși spre monitorizare. Astfel, impactul pe termen scurt include implementarea infrastructurii de monitorizare și realizarea primei serii de măsurători. Impactul pe termen lung, este determinat de stabilirea durabilă a conformității cu standardele internaționale și consolidarea poziției Republicii Moldova în relațiile internaționale și comerțul global.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Principalele părți interesate în intervenția/opțiunea propusă sunt:

- populația, care este interesată în protecția sănătății, prin asigurarea respectării normelor privind expunerea la CEM.
- autoritățile statului – Ministerul Sănătății, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Mediului, Agenția Națională pentru Sănătate Publică și Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informație, prin monitorizarea și reglementarea expunerii la câmpuri electromagnetice pentru a asigura protecția sănătății populației, reglementarea și monitorizarea infrastructurii de comunicații, inclusiv a echipamentelor care generează câmpuri electromagnetice, pentru a asigura conformitatea cu standardele de siguranță și limitele de expunere, evaluarea impactului mediului înconjurător al expunerii la câmpuri electromagnetice și în elaborarea politicilor pentru protejarea mediului în cadrul acestei preocupări.

- operatorii economici, care desfășoară activități de comunicații electronice și sunt vizați direct în amplasarea și exploatarea obiectivelor radiotehnice de emisie.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Proiectul hotărârii de Guvern a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății, compartimentul „Transparență, Anunțuri/Proiecte supuse consultărilor publice” și pe portalul guvernamental (www.particip.gov.md) și poate fi accesat la următoarea pagină web:

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12373.

În conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative proiectul hotărârii de Guvern urmează să fie consultat de instituțiile interesate (Centrul de Armonizare, Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova)

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Inițiativa de a transpune Recomandarea 1999/519/CE cu privire la limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz este susținută de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

Totodată, respectând prevederile Legii 239/2008 privind transparența decizională la data de 08.05.2024, proiectul a fost supus consultării publice cu participarea mediului de afaceri.

În cadrul consultării publice au participat reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Mediului, Confederației Naționale a Patronatelor, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI), Asociația Națională a Companiilor în domeniul TIC, S.A „Moldtelecom”, S.A Moldcell, Orange Moldova, S.R.L. Starnet Management Grup, Î.S. Radiocomunicații.

În urma consultărilor a fost întocmit procesul-verbal iar proiectul a fost ajustat conform propunerilor.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alterativă 1	Opțiunea alterativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0		
povara administrativă	0		
fluxurile comerciale și investiționale	2		
competitivitatea afacerilor	0		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	1		
concurența pe piață	2		
activitatea de inovare și cercetare	1		

veniturile și cheltuielile publice	0		
cadrul instituțional al autorităților publice	0		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	0		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	0		
situația social-economică în anumite regiuni	0		
situația macroeconomică	0		
alte aspecte economice	0		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0		
nivelul de salarizare	0		
condițiile și organizarea muncii	0		
sănătatea și securitatea muncii	0		
formarea profesională	0		
inegalitatea și distribuția veniturilor			
nivelul veniturilor populației	0		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0		
modul sănătos de viață al populației	0		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	1		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0		
calitatea aerului	0		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0		
biodiversitatea	0		
flora	0		
fauna	0		

peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	0		
producerea și reciclarea deșeurilor			
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0		
consumul și producția durabilă	0		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	0		
bunăstarea animalelor	0		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	0		
alte aspecte de mediu	0		
<p><i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i></p>			